

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KRF/DIDZ3	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Didaktika RJ 3		
Akademický rok:	2018/2019	Tisknuto:	24.05.2024 02:58

Pracoviště / Zkratka	KRF / DIDZ3			Akademický rok	2018/2019
Název	Didaktika RJ 3			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	3 / -	0 / -	8 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	KRF/DIDZ2				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Přednášky se soustředí na metodiku výuky řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslech s porozuměním) ve všech jejich aspektech (lingvistická a psychologická východiska, klasifikace, typologie jazykových, řečových a komunikativních cvičení, tradiční a aktivizační přístupy, motivace, hodnocení a testování, zpracování v učebních souborech pro výuku ruského jazyka na ZŠ atd.), dále na využití překladu ve výuce RJ a na rozvíjení textové kompetence žáků obecně. Rozebírají problematiku hodnocení a testování a chybu v tradičním a moderním pojetí. Seznamují s teorií a praktickým využitím EJP a SERRJ. Věnují se průřezovým tématům a klíčovým kompetencím RVP na hodinách ruštiny, zařazení mezipředmětových vztahů a metodě CLIL. Podávají přehled možností i zapojení ICT prostředků do výuky CJ (internet na hodinách RJ, WebQuest, e-učebnice, flesh-books, e-learning, m-learning, interaktivní tabule, tablety). Definují interkulturalitu a sociokulturní přístup ve výuce cizích jazyků, shrnují použití autentických (versus adaptovaných) materiálů (práce s písní, filmem a mapou ve výuce CJ). Zaměřují se na projektovou metodu výuky a její využití ve výuce CJ. Minimálně jednu přednášku nebo jeden seminář vede odborník z praxe jako workshop.

Na seminářích studenti aplikují znalosti získané na přednáškách v aktivitách různého typu a rozsahu s důrazem na dovednost vysvětlování a názorné demonstrace. Trénují své prezentační dovednosti, zejména přednesením referátu na aktuální téma DCJ s multimediální podporou a následnou (auto)evaluací. Součástí semináře je zadání a řešení skupinového semestrálního projektu se závěrečnou veřejnou prezentací a evaluací, jehož prostřednictvím si studenti osvojují pravidla projektového řízení a metodiku projektového vyučování. Studenti nadále zkoušejí a diskutují vybrané metody a didaktické postupy. Vedou si portfolio budoucího učitele cizích jazyků (EPOSTL).

Oborová didaktika ruského jazyka pro ZŠ se dále opírá o znalosti a dovednosti studentů získané na předmětech Obecná didaktika pro základní školy zejména co se týče přípravy vyučovací jednotky, provedení mikrovýstupů, témat, jako jsou klíčové kompetence, mezipředmětové vztahy a výukové metody s použitím ICT. Předmět je napojen na souběžné předmět Pedagogická psychologie pro ZŠ a Reflexe a hodnocení kvality výuky, jejichž výstupy aplikuje na výuku daného aprobačního předmětu.

Požadavky na studenta

Zápočet: Provedení referátu (inovativní přístupy a současné tendence ve výuce cizích jazyků) v rozsahu 30 minut s prezentací, aktivní spolupráce na řešení společného projektu.

Zkouška: Ústní výklad a diskuse nad třemi okruhy z předmětu Didaktika RJ, definice vybraných lingvodidaktických pojmů,

předložení portfolia pro budoucí učitele cizích jazyků (EPOSTL).

Obsah

1. Projektová metoda v cizojazyčném vyučování. Klasifikace řečových dovedností a jejich místo ve výuce RJ na ZŠ. 2. Metodické základy výuky čtení. Práce s textem v hodině RJ na ZŠ. 3. Metodické základy výuky poslechu s porozuměním v hodině RJ na ZŠ. 4. Metodické základy výuky mluvení v hodině RJ na ZŠ. Překonávání jazykové bariéry v mluvení. 5. Metodické základy výuky psaní v hodině RJ na ZŠ. 6. ICT ve výuce RJ na ZŠ. 7. Chyba v tradičním a moderním pojetí. Diagnostika a hodnocení ve výuce RJ na ZŠ. 8. Nástroje hodnocení EJP, SERRJ. 9. Sociokulturní kompetence, interkulturní komunikace a využití autentických materiálů ve výuce RJ na ZŠ. 10. Integrace všeobecně vzdělávacích předmětů do výuky RJ na ZŠ. 11. Průřezová témata a klíčové kompetence RVP ve výuce RJ na ZŠ. 12. Workshop s učitelem z praxe.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. Liudmila Valova, CSc. (100%)
- **Přednášející:** Mgr. Michaela Pešková, Ph.D. (100%), Doc. Liudmila Valova, CSc. (100%)
- **Vede seminář:** Mgr. Michaela Pešková, Ph.D. (100%), Doc. Liudmila Valova, CSc. (100%)

Literatura

- **Základní:** RIES, L., KOLLÁROVÁ, E. (eds.); HANZLÍKOVÁ, M. [et al.]. *J. Svět cizích jazyků dnes: inovační trendy v cizojazyčné výuce = Svet cudzích jazykov dnes: inovačné trendy v cudzozajznej výučbe*. Bratislava : Didaktis, 2004. ISBN 80-89160-11-5.
- **Základní:** HENDRICH, J. *Didaktika cizích jazyků: Celost. vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult.* Praha : SPN, 1988.
- **Základní:** PEŠKOVÁ, M. *Didaktika RJ 3*. Plzeň : Západočeská univerzita, 2011.
- **Základní:** Jelínek, Stanislav; Purm, Radko. *Didaktika ruského jazyka : Vybrané kapitoly pro posl. fak. pedagog.* 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1991. ISBN 80-7066-373-1.
- **Základní:** Little, David; Perclová, Radka. *Evropské jazykové portfolio : příručka pro učitele a školitele*. Praha : Ústav pro informace ve vzdělávání, 2005. ISBN 80-211-0490-2.
- **Základní:** Ščukin, A. N. *Metodika obučení řečového obščeniju na inostrannom jazyke. Učebnoje posobie dlja prepodavatelej i studentov jazykovych vuzov.* Moskva: Izdatel'stvo Ikar, 2011. ISBN 978-5-7974-0259-6.
- **Základní:** Lebedinskij, S. I., Gerbik, L. F. *Metodika propodavanija russkogo jazyka kak inostrannogo.* Minsk, 2011.
- **Základní:** Ščukin, A. N. *Obučenje rečevomu obščeniju na russkom jazyke kak inostrannom. Metody. Prijemy. Rezul'taty.* Moskva: Russkij jazyk. Kursy, 2012. ISBN 978-5-88337-285-7.
- **Základní:** *Společný evropský referenční rámec pro jazyky : jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80-244-0404-4.
- **Základní:** Ščukin, A. N. *Teorija obučenija inostrannym jazykam (lingvodidaktičeskie osnovy). Učebnoje posobie dlja prepodavatelej i studentov jazykovych vuzov.* Moskva: VK, 2012. ISBN 978-5-98405-109-5.
- **Základní:** AKIŠKINA, A. A., KAGAN, O. E. *Učimsja učit'. Dlja prepodavatelja russkogo jazyka kak inostrannogo*. Moskva : Russkij jazyk, Kursy, 2012. ISBN 978-5-88337-.
- **Základní:** Janíková, Věra. *Výuka cizích jazyků*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3512-2.
- **Základní:** CHODĚRA, R.; RIES, L. *Výuka cizích jazyků: na prahu nového století II.* Ostrava : Ostravská univerzita, 2000. ISBN 80-7290-281-4.
- **Doporučená:** Časopisy. *Cizí jazyky.*
- **Doporučená:** Slavík, Jan. *Hodnocení v současné škole : východiska a nové metody pro praxi*. Praha : Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9.
- **Doporučená:** Lapid, B.A. *Intansifikacija processa obučenija ustnoj reči (puti i prijomy)*. Moskva, Vysšaja škola, 1970.
- **Doporučená:** Průcha, Jan. *Multikulturní výchova : teorie-praxe-výzkum*. Praha : ISV nakladatelství, 2001. ISBN 80-85866-72-2.
- **Doporučená:** Skalková, Jarmila. *Obecná didaktika*. Praha : ISV, 1999. ISBN 80-85866-33-1.
- **Doporučená:** *Russkij jazyk za rubežom.*

- **Doporučená:** Choděra, Radomír; Ries, Lumír. *Výuka cizích jazyků : na prahu nového století*. Ostrava : Ostravská univerzita. Pedagogická fakulta, 1999.
- **Doporučená:** JANÍKOVÁ, V.; PIŠOVÁ, M.; HANUŠOVÁ, S. (eds.). *Výzkum výuky cizích jazyků*. Brno : Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5719-7.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava prezentace (referátu v cizím jazyce) [10-15]	15
Příprava na zkoušku [10-60]	60
Kontaktní výuka	52
Celkem:	127

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Portfolio,
 Individuální prezentace,
 Průběžné hodnocení,
 Sebehodnocení,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

používat základní termíny didaktického diskurzu jak v češtině, tak v ruštině
 vysvětlit teorii učebnic, stanovit kritéria pro výběr učebnice a popsat aktuální tendence v tvorbě učebnic cizích jazyků
 charakterizovat vstupní činitele vyučovacího procesu a vědní okolí oborové didaktiky
 shrnout poznatky z náslechové a blokované praxe

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

přihlížet roli mateřského jazyka ve výuce CJ
 naplánovat, provést a evaluovat celou vyučovací jednotku a vyhodnotit vyučovací jednotku realizovanou spolužáky
 navrhnout efektivní strategie a konkrétní cvičení (z učebnice i vlastní) po nácvik jazykových prostředků a srovnávací cvičení pro odstranění mezijazykové interference s využitím nástrojů ICT
 využívat různých organizačních forem vyučování
 využívat materiálů z on-line databázi pro výuku ruského jazyka
 aplikovat postupy různých metodických směrů ve výuce cizích jazyků
 komunikovat v ruštině na úrovni C1

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s analýzou videozáznamu,
 Přednáška s diskusí,
 Přednáška s aktivizací studentů,
 Seminární výuka (diskusní metody),
 Demonstrace dovedností,

Samostudium,

Prezentace práce studentů,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

odlišit metodiku výuky jazykových prostředků a řečových dovedností

popsat podstavu projektového vyučování ve výuce CJ

objasnit teorii chyby a testování v cizojazyčném vyučování

vysvětlit pojem interkulturní kompetence, autentický a adaptovaný materiál

pojedenat o metodě CLIL

propojit znalosti oborové didaktiky, pedagogiky, psychologie a shrnout poznatky z náslechové a blokové praxe

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

navrhnout efektivní strategie a konkrétní cvičení (z učebnice i vlastní) po nácvik řečových dovedností a překladu

do výuky ruského jazyka zařadit projektové vyučování

ve výuce uplatňovat různé nástroje hodnocení

využívat autentické materiály ve výuce RJ na ZŠ

představit výsledky aktuálního oborově-didaktického výzkumu

fundovaně diskutovat pedagogickou praxi

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství ruského jazyka pro základní školy	2	17	2018	Povinné předměty - didaktika	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství ruského jazyka pro základní školy	2	16	2018	Povinné předměty - didaktika	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství ruského jazyka pro základní školy	2	18	2018	Povinné předměty - didaktika	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství ruského jazyka pro základní školy	2	14	2018	Povinné předměty - didaktika	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství ruského jazyka pro základní školy	2	15	2018	Povinné předměty - didaktika	A	2	ZS